

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W RZESZOWIE W ROKU 2006

WPROWADZENIE

Charakter i zakres działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (zwanego dalej Funduszem) określają przede wszystkim: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z póź. zm.) oraz statut Funduszu nadany przez Ministra Środowiska (załącznik do pisma z dnia 29 marca 2006r. znak: DP-024-221/5/05/06/AS(KA)).

Podstawową działalnością Funduszu jest wspieranie finansowe realizacji zadań służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Do zadań Funduszu należy również współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi. Działalność ta w 2006r. prowadzona była w oparciu o przyjęte w roku 2003 i w miarę potrzeb aktualizowane kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu oraz zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji przez Fundusz. Podstawę działalności w roku 2006 stanowiły: plan działalności Funduszu, lista przedsięwzięć priorytetowych na 2006r. oraz strategia działania na lata 2005-2008 opracowana i przyjęta w 2004r.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

1. Rada Nadzorcza

W roku 2006 Rada Nadzorcza Funduszu pracowała pod przewodnictwem Pana Filipa Busza w 7. osobowym składzie określonym zmianą do ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz innych ustaw z dnia 18 maja 2005r. (Dz. U. nr 50 poz. 360).

W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza odbyła 9 protokołowanych posiedzeń, na których podjęła 224 uchwały, przy czym większość z nich dotyczyła przyznania pomocy finansowej na realizację zadań ochrony środowiska. Ogółem Rada rozpatrzyła 106 wniosków Zarządu o udzielanie pomocy finansowej podejmując 97 decyzji o przyznaniu pożyczek, w tym 12 o udzieleniu pożyczek pomostowych oraz 9 o przyznaniu dotacji. Łączna pomoc finansowa przyznana decyzjami Rady Nadzorczej w 2006r. wyniosła 106.518.423,58 zł, a jej struktura przedstawiała się następująco: pożyczki 102.730.645,93 zł (96,44%), dotacje 3.787.777,65 zł (3,56%). Ponadto Rada Nadzorcza rozpatrzyła 74 sprawy związane z umorzeniem części pożyczek podejmując 66 decyzji o umorzeniu i 8 o odmowie umorzenia części pożyczek.

W kwietniu 2006r. Rada Nadzorcza przyjęła sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe za 2005r. oraz dokonała podziału zysku.

Plan działalności Funduszu na rok 2006 przyjęty w dniu 12.10.2005r. uchwałą Nr 128/2005 był w oparciu o okresowe analizy wykonania oraz zgłaszane zapotrzebowanie na środki finansowe dwukrotnie aktualizowany. Po zakończeniu każdego kwartału Rada analizowała wykonanie planu finansowego pod kątem przychodów i wydatków Funduszu, w tym kosztów działalności związanych z funkcjonowaniem Biura Funduszu. Dokonywała także okresowej analizy działalności decyzyjnej Zarządu w zakresie udzielanej pomocy, zapoznając się z informacjami Zarządu o podjętych decyzjach. Wprowadziła również zmiany do obowiązujących kryteriów wyboru przedsięwzięć i zasad dofinansowania zadań z zakresu ochrony środowiska. W

jednym przypadku, z uwagi na brak możliwości skorzystania z przyznanej pomocy przez dotowanego, anulowała decyzję o przyznanej pomocy. Podjęła 20 uchwał o dokonanie odstępstwa od obowiązujących zasad. Ponadto wyraziła zgodę na objęcie udziałów w Podkarpackiej Agencji Energetycznej Sp. z o.o. w Rzeszowie.

Zgodnie z delegacją ustawową, Rada Nadzorcza podjęła również decyzje dotyczące 2007 roku tj.: uchwaliła plan działalności Funduszu (uchwała Nr 116/2006 z dnia 27.09.2006r.) oraz zatwierdziła listę przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW w Rzeszowie na 2007 rok, przygotowaną w oparciu o zgłoszenia jednostek samorządowych, podmiotów gospodarczych i innych podmiotów prawnych z terenu województwa podkarpackiego (uchwała Nr 47/2006 z dnia 29.06.2006r.). Ponadto ustaliła „Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOSiGW w Rzeszowie” oraz „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz udzielania dotacji przez WFOSiGW w Rzeszowie”.

2. Zarząd

W 2006r. Zarząd Funduszu pracował w składzie: Prezes Zarządu - Lesław Budzisz, Zastępcy Prezesa: Bogusław Płodzień, Kazimierz Nycz i Tadeusz Błaszczyszyn.

Na przestrzeni roku Zarząd odbył 53 posiedzenia. Problematyka posiedzeń i działań bieżących Zarządu obejmowała przede wszystkim sprawy związane z udzielaniem pomocy finansowej na zadania ochrony środowiska. Zarząd dokonywał wyboru przedsięwzięć do dofinansowania oraz zatwierdzał wnioski o pożyczki i dotacje, w ramach własnych kompetencji tj. do 104 448,95 zł, oceniał wnioski o umorzenie części pożyczek, analizował wyniki działalności kontrolnej wykorzystania przyznanej pomocy.

Zarząd podejmował działania w celu realizacji zadań zapisanych w „Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na lata 2005 – 2008” - dokumentu wytyczającego najważniejsze cele i kierunki działań Funduszu na najbliższy okres. Przedłożył Radzie Nadzorczej propozycje zmiany zasad udzielania pomocy finansowej przez Fundusz mające na celu wydłużenie okresu spłaty pożyczek oraz zmianę warunków ich częściowego umarzania.

Na bieżąco Zarząd analizował sytuację finansową Funduszu w zakresie przychodów, ponoszonych kosztów oraz udzielanej pomocy finansowej. Sporządzono sprawozdanie z działalności za 2005 rok oraz opracowano projekty planu działalności i listy przedsięwzięć priorytetowych na rok 2007. Aktualizowano listę przedsięwzięć rekomendowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności.

Z 672 uchwał podjętych przez Zarząd w 2006r., 600 związanych było z rozpatrzeniem wniosków o udzielenie pomocy finansowej. Ostatecznie do dofinansowania Zarząd wybrał 373 wnioski. W ponad 140 przypadkach, przed podjęciem ostatecznych decyzji, Zarząd udzielił zapewnienia przyznania środków na realizację przedsięwzięć. W stosunku do 45 zadań Zarząd podjął decyzje o odmowie dofinansowania. Ponadto rozpatrzył i przekazał do decyzji Rady Nadzorczej 74 sprawy o umorzenie rat pożyczek. Zgodnie ze swoimi kompetencjami Zarząd zatwierdził 274 wnioski, których jednostkowa wartość nie przekraczała kwoty 104.448,95 zł. W roku 2006 Zarząd zawarł 366 umów, w tym 106 pożyczkowych i 260 dotacyjne. Ogólna kwota zawartych umów wyniosła 97.726,5 tys. zł.

Zgodnie z wymogiem ustawowym Zarząd przekazał do publikacji informację o działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w 2005r. (Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego Nr 47 poz. 864 z dnia 17 maja 2006r.).

Rada Nadzorcza i Zarząd Funduszu wypełniały swoje funkcje przy pomocy Biura Funduszu, sprawującego techniczno-organizacyjną obsługę organów Funduszu. Struktura Biura była podobna jak w latach poprzednich tj. oprócz siedziby w Rzeszowie funkcjonowały 3 Przedstawicielstwa Zamiejscowe w Krośnie, Przemyślu i Tarnobrzegu. W roku 2006 nastąpiło przeniesienie siedziby Biura w Rzeszowie (z wynajmowanych przy ul. Szopena 51) do własnych pomieszczeń przy ul. Zygmuntowskiej 9.

REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO

1. Plan finansowy

Plan działalności Funduszu na rok 2006 został przyjęty przez Radę Nadzorczą, zgodnie z ustawowymi wymogami w tym zakresie, w dniu 12.10.2005r. Opracowując i przedkładając projekt planu Radzie Nadzorczej Zarząd przyjął następujące podstawowe założenia:

- przychody z tytułu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska określone zostały na podstawie pisemnych informacji przekazanych przez Urząd Marszałkowski;
- dziedzinowa struktura udzielonej pomocy oparta została na danych wynikających ze zgłoszeń do listy przedsięwzięć priorytetowych;
- Fundusz będzie dążył do maksymalnego wsparcia finansowego zadań realizowanych przez samorządy w ramach programów współfinansowanych ze środków pomocowych.

Plan działalności w ciągu roku był dwukrotnie zmieniany uchwałami Rady. Powodem dokonywania zmian były okoliczności niemożliwe do przewidzenia na etapie konstruowania jego projektu w październiku 2005 roku.

2. Realizacja przychodów

Przychody Funduszu w roku 2006 zaplanowano na kwotę 21.839,0 tys. zł (przychody osiągnięte w 2005r. wyniosły 20.889,8 tys. zł). Wysokość wpływów z tytułu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska ustalono w oparciu o pisemną informację uzyskaną z Urzędu Marszałkowskiego, który pobiera opłaty i dokonuje ich redystrybucji. W stosunku do wykonania za rok ubiegły założono wzrost wszystkich przychodów z wyjątkiem odsetek od pożyczek. Rada Nadzorcza i Zarząd Funduszu zdecydowały się utrzymać oprocentowanie udzielanych pożyczek na stosunkowo niskim poziomie po to aby oferta Funduszu była bardziej preferencyjna i atrakcyjna w stosunku do ofert innych podmiotów.

Zrealizowane za rok 2006 przychody wyniosły 22.362,9 tys. zł., co stanowiło 102,4 % planowanych kwot. Większe od planowanych były wszystkie przychody z wyjątkiem wpłat z tytułu kar.

Wpłaty z tytułu zwrotu udzielonych pożyczek były również wyższe od zaplanowanych i wyniosły 56.823,8 tys. zł. Stanowiło to 104,1% wartości planowanych i spowodowane było udzielaniem krótkoterminowych pożyczek przeznaczonych na przejściowe finansowanie zakresu robót dofinansowanych ze środków pomocowych. Spłaty zdecydowanej większości pożyczek udzielonych przez Fundusz realizowane były terminowo. W roku 2006 utworzono odpis aktualizacyjny należności z tytułu jednej pożyczki w kwocie 204.913 zł. Konieczność dokonania odpisu spowodowana była złą kondycją finansową pożyczkobiorcy i opóźnieniem w spłacie pożyczki. Zarząd Funduszu podejmie działania zmierzające do wyegzekwowania całej należnej kwoty. W stosunku do całości udzielonych przez Fundusz pożyczek stanowi to 0,13 %.

Łączne przychody Funduszu w 2006r. szczegółowo obrazuje poniższa tabela:

Przychody WFOŚiGW w 2006 roku

Tabela 1

(tys. zł)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE za 2005 r.	PLAN na 2006r.	WYKONANIE za 2006 r.	5:4 %
1	2	3	4	5	6
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	2 759,4	45 214,6	45 214,6	100,00
II	PRZYCHODY WFOŚiGW	20 889,8	21 839,0	22 362,9	102,40
1.	WPLĄTY ZA GOSP. KORZYSTANIE ZE ŚROD.	13 905,5	16 000,0	16 286,6	101,80
2.	WPLĄTY Z TYTUŁU KAR	79,0	69,0	42,2	61,20
3.	ZYSKI Z POSIAD. UDZIAŁ. I AKCJI (DYWIDENDA)	954,2	0,0	0,0	0,00
4.	ODSETKI OD LOKAT, BONÓW I OPER.FINANS.	1 404,0	2 200,0	2 315,6	105,30
5.	ODSETKI OD POŻYCZEK	4 521,2	3 550,0	3 587,6	101,10
6.	INNE PRZYCHODY	25,9	20,0	130,9	654,50
III	WPLĄTY Z TYTUŁU ZWROTU POŻYCZEK	72 599,8	54 600,0	56 823,8	104,10
IV	POŻYCZKA W NFOŚiGW	15 000,0	0,0	0,0	0,00
V	PRZYCHODY RAZEM (II+III+IV)	108 489,6	76 439,0	79 186,7	103,60
VI	OGÓLEM (I+V)	111 249,0	121 653,6	124 401,3	102,30

3. Realizacja rozchodów

Zasadnicze wydatki Funduszu związane były z wykonywaniem zadań statutowych, tj. udzielaniem pomocy finansowej na realizację zadań z dziedziny ochrony środowiska. W 2006 roku wyniosła ona 81.075,5 tys. zł i była realizowana w formie pożyczek – 66.849,2 tys. zł, dotacji – 9.153,8 tys. zł i umorzeń pożyczek – 5.072,5 tys. zł. Średnie oprocentowanie udzielonych pożyczek wyniosło 2,58 %, w tym dla samorządów 2,41% i dla podmiotów 3,27 %.

Fundusz wspierał zadania przede wszystkim w zakresie ochrony wód i gospodarki wodnej, ochrony powierzchni ziemi, atmosfery i przyrody oraz edukacji ekologicznej. Wydatki w poszczególnych dziedzinach obrazuje tabela nr 2.

Tabela 2

Pomoc WFOŚiGW udzielona w 2006 roku wg poszczególnych dziedzin

(tys. zł)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość zawartych umów		Przekazane środki rok 2005		Przekazane środki rok 2006	
		rok 2005	rok 2006	dotacje	pożyczki	dotacje	pożyczki
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ochrona wód	29 163,0	44 354,1	478,4	35 405,7	165,1	31 391,0
2.	Gospodarka wodna	11 237,5	11 831,0	1 586,4	7 467,2	2 246,7	7 406,8
3.	Gospodarka odpadami i ochr. ziemi	2 222,2	16 253,5	729,7	2 016,1	2 061,1	13 706,2
4.	Ochrona atmosfery	3 168,8	22 239,6	930,4	2 222,8	1 626,3	14 345,2
5.	Ochrona przyrody	1 243,3	727,7	1 407,4	90,0	636,7	0,0
6.	Edukacja ekologiczna	1 069,5	973,4	1 048,7	0,0	1 008,8	0,0
7.	Inne	4 744,1	1 347,2	2 297,0	2 499,7	1 409,1	0,0
	RAZEM	52 848,4	97 726,5	8 478,0	49 701,5	9 153,8	66 849,2

Wydatki związane z funkcjonowaniem Biura Funduszu i jego organów w okresie sprawozdawczym wyniosły 4.374,4 tys. zł i były o 307,6 tys. zł (6,6 %) niższe od planowanych. W kwocie ogólnych wydatków na utrzymanie biura wykazano również koszty związane z odsetkami od pożyczek zaciągniętych w NFOŚiGW. Odsetki te za rok 2006 wyniosły 352,9 tys. zł. Zestawienie rozchodów w odniesieniu do planu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3

Rozchody WFOŚiGW w 2006 r.

(w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2005 r.	Plan na 2006 r.	Wykonanie w 2006 r.	5:4 %
1	2	3	4	5	6
I	POMOC FINANSOWA WFOŚiGW	61 290,4	93 783,0	81 075,5	86,5
I.1.	OCHRONA WÓD	35 884,1	39 000,0	31 556,1	80,9
I.2.	GOSPODARKA WODNA	9 053,6	12 500,0	9 653,5	77,2
I.3.	GOSPOD. ODPADAMI I OCHRONA ZIEMI	2 745,8	17 500,0	15 767,3	90,1
I.4.	OCHRONA ATMOSFERY	3 153,2	15 000,0	15 969,2	106,5
I.5.	OCHRONA PRZYRODY I ZALESIANIE	1 497,4	1 000,0	636,7	63,7
I.6.	EDUKACJA EKOLOGICZNA	1 048,7	1 000,0	1 008,8	100,9
I.7.	POZOSTAŁE	4 796,7	2 583,0	1 409,1	54,6
I.8.	DOPLATY DO KREDYTÓW	0,0	0,0	0,0	0,0

I.9.	UMORZENIE RAT POŻYCZEK	3 110,9	5 200,0	5 072,5	97,5
II	POZOSTAŁE WYDATKI	8 302,3	12 006,2	10 365,8	86,3
II.1	WYDATKI BIEŻĄCE	4 752,5	4 682,0	4 374,4	93,4
II.2	INWESTYCJE	989,8	800,0	717,2	89,7
II.3	WYDATKI NA ZAKUP UDZIAŁÓW	0,0	2 000,0	750,0	0,0
II.4	SPLATA POŻYCZKI W NFOŚiGW	2 560,0	4 524,2	4 524,2	100,0
	ROZCHODY RAZEM (I + II)	69 592,7	105 789,2	91 441,3	86,4

4. Zaangażowanie kapitałowe

Według stanu na 31.12.2006 r. Fundusz posiadał udziały kapitałowe w następujących podmiotach:

- Firma Usługowo-Handlowa „EKO-TOP” Sp. z o.o. Rzeszów – 2.000,24 tys. zł (4.000 udziałów po 500,00 zł każdy – 31,96% udziału w kapitale). W roku 2006 Fundusz objął 1.500 nowych udziałów o łącznej wartości 750 tys. zł,
- Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Rzeszowie – 100,0 tys. zł (100 akcji po 1.000,00 zł – 1,15% udziału w kapitale),
- Agencja Rozwoju Regionalnego „KARPATY” SA w Krośnie - 10,0 tys. zł (0,98% udziału w kapitale). W latach wcześniejszych, z uwagi na pogorszenie się kondycji finansowej firmy tworzono odpisy aktualizacyjne na część wartości posiadanych akcji. W 2006r. dokonano zmniejszenia odpisu aktualizacyjnego o kwotę 0,42 tys. zł. Wg stanu na 31.12.2006 r. wartość bilansowa akcji wynosi 5,44 tys. zł,
- Podkarpacki Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Rzeszowie – 1.004,74 tys. zł. Udziały Funduszu stanowią 20,10 % kapitału zakładowego. W 2005r. utworzono odpis aktualizacyjny na część wartości posiadanych udziałów w kwocie 15,49 tys. zł. W 2006r. dokonano zmniejszenia odpisu aktualizacyjnego o kwotę 9,29 tys. zł. Wg stanu na 31.12.2006r. wartość bilansowa udziałów wynosi 998,54 tys. zł.,
- Tarnobrzaska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Tarnobrzegu - 2,0 tys. zł (20 udziałów po 100,00 zł).

Ponadto z tytułu konwersji zadłużenia z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska Fundusz posiadał udziały w:

- KOMAS Sp. z o.o. w Janowie Lubelskim (dawniej: Fabryka Maszyn Sp. z o.o. w Janowie Lubelskim) – 221,2 tys. zł (1 udział - 1,22% udziału w kapitale),
- Hucie Stalowa Wola S.A. – 221,31 tys. zł (0,07% udziału w kapitale). W latach wcześniejszych, z uwagi na pogorszenie się kondycji finansowej firmy utworzono odpisy aktualizacyjne na część wartości posiadanych akcji w kwocie 144,97 tys. zł. W 2006r. dokonano zmniejszenia odpisu aktualizacyjnego o kwotę 18,42 tys. zł. Wg stanu na 31.12.2006r. wartość księgowa akcji wynosi 94,76 tys. zł.,
- Zakładach Metalowych „DEZAMET S.A. w Nowej Dębie – 48,2 tys. zł (0,26% udziału w kapitale),
- Fabryce Sukna w Rakszawie S.A. (9,46 tys. zł) i Zakładach Przemysłu Ciągnikowego „URSUS” S.A. (4,37 tys. zł). Ze względu na złą kondycję finansową tych firm, w latach

wcześniejszych utworzono odpis aktualizacyjny na całą wartość posiadanych akcji w związku z czym w aktywach funduszu nie są one wykazywane.

5. Wynik finansowy

W okresie sprawozdawczym Fundusz osiągnął dodatni wynik finansowy w wysokości 3.484,1 tys. zł, co stanowi 222,10.% planowanego wyniku finansowego (w 2005 zysk wyniósł 4.397,8 tys. zł). Podstawowym czynnikiem obniżenia się zysku w stosunku do wykonania z roku ubiegłego było zwiększenie umorzeń udzielonych pożyczek. Systematycznie z roku na rok wzrasta kwota udzielonych pożyczek. Utrzymując umorzenia pożyczek na poziomie 15 % mamy do czynienia z rosnącą corocznie kwotą umorzeń. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, iż oprocentowanie udzielonych pożyczek utrzymywane w stałej relacji do podstawowych stóp procentowych powoduje systematyczne obniżenie dochodów Funduszu z tytułu odsetek. Czynniki te wpływają z jednej strony na obniżenie wyniku finansowego Funduszu jednak z drugiej strony stosowany system preferencji umożliwia realizację wielu istotnych zadań z zakresu ochrony środowiska i przyczynia się do realizacji podstawowej misji Funduszu.

EFEKTY RZECZOWO-EKOLOGICZNE DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU

Realizacja zadań statutowych prowadzona była w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz przytoczone na wstępie dokumenty uchwalone przez Radę Nadzorczą.

Ogółem w 2006 r. Biuro Funduszu przyjęło do rozpatrzenia 443 wnioski o dofinansowanie zadań. Zarząd rozpatrzył 402 wnioski, (z czego 5 dotyczyło zwiększenia już udzielonego dofinansowania), ostateczną pomoc kierując na 355 zadań. Ponadto Zarząd podjął decyzje dotyczące pomocy finansowej dla 18 wniosków, zarejestrowanych przed 2006r. Ogółem dofinansowaniem objęto w formie pożyczki 111 przedsięwzięć i w formie dotacji 262 zadania.

Największą ilość środków przyznano – podobnie jak w latach poprzednich - na zadania z dziedziny ochrony wód. Wojewódzki Fundusz kontynuował program współfinansowania, który miał za zadanie uzupełnienie środków samorządów, starających się o dotacje z ze środków unijnych. Dofinansowanie Funduszu odbywało się w dwojaki sposób – udzielane były zarówno pożyczki w ramach normalnej działalności Funduszu, jak i poprzez tzw. pożyczki pomostowe, służące krótkotrwałemu finansowaniu zastępczemu.

W zakresie gospodarki wodnej Fundusz kontynuował udzielanie pomocy na zadania służące zaopatrzeniu w wodę, tj. stacje uzdatniania wody i sieci wodociągowe, wsparł też finansowo działania polegające na usuwaniu skutków powodzi oraz na zabezpieczenie przeciwpowodziowe.

Ochrona powierzchni ziemi i zagospodarowanie odpadów było kolejną dziedziną ochrony środowiska, na którą przeznaczono zostały środki Funduszu. Dofinansowano głównie zadania polegające na budowie i rozbudowie systemów selektywnej zbiórki odpadów – poprzez dofinansowanie zakupu pojemników do zbiórki odpadów.

Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony powietrza było drugą pod względem wielkości dofinansowania dziedziną ochrony środowiska. Realizowane zadania, polegające na modernizacji kotłowni z równoczesną zamianą czynnika grzewczego z węgla na gaz, dofinansowywane były w formie pożyczek lub dotacji, przy czym wysokość dotacji ustalana była w oparciu o przyjęty program dotacyjny. Znacznie zwiększyło się też zapotrzebowanie na środki przeznaczone na termomodernizację budynków.

W dziedzinie ochrony przyrody w 2006 roku Fundusz dofinansowywał prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zabytkowych zespołów parkowych i ogrodowych oraz pojedynczych pomników przyrody. Objęto też dofinansowaniem tworzenie terenów zielonych (parków miejskich). Kontynuowane było w dalszym ciągu dofinansowanie zarybiania wód otwartych województwa w celu ochrony zagrożonych wyginieciem gatunków ichtiofauny.

Działalność Funduszu w zakresie edukacji ekologicznej polegała głównie na dofinansowaniu akcji edukacyjnych, organizacji konkursów i rozwoju bazy edukacyjnej. Jak co roku ze środków Funduszu sfinansowany został zakup czasopism dla szkół wszystkich szczebli, uczelni oraz bibliotek wojewódzkich wraz z filiami.

Ponadto w 2006 roku dofinansowano zakupy pomp szlamowych dla celów likwidacji skutków powodzi. W zakresie monitoringu regionalnego dofinansowano działalność powiatów oraz gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

W roku sprawozdawczym Fundusz przeznaczzał też środki na zadania z zakresu ochrony środowiska realizowane przez podmioty gospodarcze. Pomoc ta udzielana była przy zastosowaniu ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Realizacja zadań wg poszczególnych dziedzin przedstawia się następująco:

1. Ochrona wód

Wojewódzki Fundusz kierował swe środki przede wszystkim na zadania z zakresu ochrony wód - budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków oraz budowę kanalizacji sanitarnych. W dziedzinie tej złożono 60 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 58, przyznając 54 pożyczki i 4 dotacje. Ponadto podjęto decyzje o pożyczkach w 2 przypadkach, gdzie wnioski zarejestrowano w 2005r. Zawartych zostało 57 umów (53 pożyczkowe, 4 dotacyjnych) na ogólną kwotę 44.354,1 tys. zł. Wyplacono łącznie 31.556,1 tys. zł (pożyczki – 31.391,0 tys. zł i dotacje – 165,1 tys. zł), z czego część dotyczyła umów zawartych w 2005r. Łączna wartość wypłaconej w tej dziedzinie pomocy przekracza 41,5 % ogółu udzielonego przez Funduszu w 2006r. dofinansowania.

Efektem rzeczowym realizowanych w 2006 roku inwestycji jest wybudowanie na terenie woj. podkarpackiego 173,9 km sieci kanalizacyjnych wraz z 26 przepompowniami. Równocześnie z zadań rozpoczętych w latach ubiegłych uzyskano efekty ekologiczne w postaci 199,1 km kanalizacji sanitarnej oraz oczyszczalni o łącznej przepustowości 1.467 m³/dobę. Wybudowano też 7 przepompowni sieciowych i 88 lokalnych. Ścieki odprowadzone zostały zarówno do nowych, jak i już istniejących oczyszczalni - powodując efektywniejsze ich wykorzystanie.

Ponadto w roku 2006 realizowano budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w 5 obiektach, przy czym efekty ekologiczne zostaną uzyskane w roku przyszłym. Ogółem z zadań ochrony wód będących w realizacji w 2006r. oczekuje się uzyskania oczyszczalni o łącznej przepustowości 2.036 m³/dobę, 347,4 km kanalizacji oraz 126 przepompowni.

2. Gospodarka wodna

W okresie sprawozdawczym złożono w tej dziedzinie ogółem 46 wniosków, z czego pozytywną decyzję uzyskało 34 wnioski. Rozpatrzono też jeden wniosek zarejestrowany w 2005r. Zawarte zostały 34 umowy na ogólną kwotę 11.831,0 tys. zł - 14 pożyczkowych i 20 dotacyjnych. Z tytułu zawartych w 2006r. umów wypłacono 9.653,5 tys. zł, z czego na pożyczki

przypadło 7.406,8 tys. zł, na dotacje – 2.246,7 tys. zł. Łączna wartość zrealizowanej pomocy przekroczyła 12,7% ogółu udzielonego przez Funduszu w 2006r. dofinansowania.

Realizowane zadania dotyczyły przede wszystkim poprawy zaopatrzenia w wodę. Na zadania te udzielane były wyłącznie pożyczki. W okresie sprawozdawczym zrealizowano łącznie 12 zadań z zakresu poprawy zaopatrzenia w wodę, 3 były w trakcie realizacji. Ponadto dofinansowano 12 zadań z zakresu likwidacji szkód powodziowych.

Efekty uzyskane w tej dziedzinie z umów zawartych w 2006 roku to między innymi wybudowanie i oddanie w 2006r. stacji uzdatniania wody o łącznej wydajności dobowej 500m³/dobę, wybudowanie ponad 50 km wodociągów wiejskich i przygotowanie do oddania w 2007r. kolejnych 67 km. Z zadań rozpoczętych w latach ubiegłych uzyskano efekty ekologiczne w postaci zwiększenia wydajności stacji uzdatniania wody o 5.600 m³/dobę.

3. Ochrona powierzchni ziemi

W okresie sprawozdawczym pomoc Funduszu w zakresie ochrony powierzchni ziemi udzielana była przede wszystkim na budowę systemów selektywnej zbiórki odpadów. Złożono 17 wniosków, z czego decyzje pozytywne podjęto w 13 przypadkach. Ponadto rozpatrzono – zarejestrowane w 2004r. i 2005r. – 2 wnioski o pożyczki i 3 wnioski o dotacje. W okresie sprawozdawczym zawarto 19 umów na łączną kwotę 16.253,5 tys. zł (5 pożyczkowych i 14 dotacyjnych). Ogółem na ochronę powierzchni ziemi wydatkowano 15.767,3 tys. zł, na dotacje wydatkowano kwotę 2.061,1 tys. zł, zaś na pożyczki 13.706,2 tys. zł. Wielkość udzielonej pomocy w tej dziedzinie stanowi 20,7 % wszystkich wydatkowanych środków.

4. Ochrona atmosfery

Większość zadań realizowanych w dziedzinie ochrony atmosfery dotyczyła likwidacji niskiej emisji poprzez modernizację kotłowni połączoną z zamianą czynnika grzewczego z węgla na gaz lub olej opałowy. W 2006r. złożone zostały 74 wnioski, z czego po rozpatrzeniu pozytywne decyzje podjęte zostały w 67 przypadkach. Podjęto też decyzje w przypadku 8 wniosków, złożonych przed 2006r. – 4 pożyczkowe i 4 dotacyjne. Zawarte zostały 74 umowy na łączną kwotę 22.239,6 tys. zł (33 pożyczkowe, 41 dotacyjnych). Ogółem, w 2006 roku w tej dziedzinie wypłacono 15.971,5 tys. zł (pożyczki – 14.345,2 tys. zł, dotacje – 1.626,3 tys. zł). Łączna kwota dofinansowania stanowi 21,0 % całości przekazanej pomocy finansowej.

Przy udziale środków Funduszu dokonano likwidacji 34 kotłowni węglowych dokonując równocześnie ich zamiany na opalane gazem, olejem opałowym i biomasą. Łączna moc zmodernizowanych źródeł ciepła wyniosła ponad 7,9 MW. Ponadto dofinansowano budowę 8 instalacji solarnych o łącznej mocy ponad 520 kW, z czego do użytku oddano w 2006r. 7 instalacji o mocy 449 kW.

Realizacja tych wszystkich zadań pozwoliła na ograniczenie w 2006r. emisji do atmosfery pyłu o 60,49 Mg/rok, CO o 170,77 Mg/rok, CO₂ o 3.668,75 Mg/rok, SO₂ o 69,53 Mg/rok i NO_x o 16,44 Mg/rok. Na lata następne przewiduje się uzyskanie z umów zawartych w 2006r. dodatkowo efektu ekologicznego w postaci redukcji: pyłu o 27,27 Mg/rok, CO o 204,86 Mg/rok, CO₂ o 2.366,70 Mg/rok, SO₂ o 37,42 Mg/rok i NO_x o 126,83 Mg/rok. Efektem ekologicznym realizacji umów z 2005r. była redukcja emisji: pyłu o 6,91 Mg/rok, CO o 132,63 Mg/rok, CO₂ o 441,03 Mg/rok, SO₂ o 3,53 Mg/rok i NO_x 1,34 Mg/rok.

5. Ochrona przyrody

W dziedzinie ochrony przyrody w 2006r. z pomocą środków WFOŚiGW w Rzeszowie realizowano zadania obejmujące prace pielęgnacyjne zabytkowych drzewostanów, zarybienie

akwenów otwartych, a także zadania polegające na tworzeniu terenów zielonych na obszarach zabudowanych.

Złożone zostały 38 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 30 wniosków, podejmując też decyzje w przypadku dwóch wniosków, złożonych przed 2006r. W ciągu 2006r. zawarto 30 umów dotacji i 1 umowę pożyczki na ogólną kwotę 727,7 tys. zł. Z zawartych umów wypłacono (łącznie z wypłatami z umów z lat poprzednich) kwotę 636,7 tys. zł. Udzielone dofinansowanie stanowi 0,8% całości wypłaconej pomocy finansowej.

W wyniku realizacji przedsięwzięć w tej dziedzinie osiągnięto m. in. następujące efekty ekologiczne: przeprowadzono zabiegi ochrony czynnej w 2 rezerwatach przyrody, wykonano prace pielęgnacyjne zabytkowych drzewostanów (1615 drzew, w tym drzewa pomnikowe) oraz zarybiono - poprzez Okręgowe Związki Wędkarskie - wody otwarte woj. podkarpackiego. Zakupiono jeden samochód specjalistyczny do działań terenowych dla Zakładu Fizjografii i Arboretum w Bolestraszcach.

6. Edukacja ekologiczna

W 2006r. Fundusz podobnie jak w latach poprzednich wspierał finansowo pojawiające się w tym zakresie inicjatywy. Wnioski do dofinansowania wybierane były w drodze konkursu. Opracowany został regulamin i szczegółowe karty ocen. O wyborze wniosków decydował punktowy ranking w poszczególnych kategoriach zadań. Złożono 115 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzono 79. Zawarto 79 umów dotacyjnych na łączną kwotę 973,4 tys. zł. Ogółem wypłacono (wraz z wypłatami z umów zawartych przed 2006r.) 1.008,8 tys. zł. Pomoc w tej dziedzinie stanowiła 1,3% całości udzielonej pomocy.

Główne kierunki dofinansowania w 2006r. to m.in. organizowanie akcji upowszechniających wiedzę ekologiczną, konkursów i olimpiad oraz rozwój szeroko rozumianej bazy edukacyjnej. Ponadto Fundusz dofinansował wydawanie publikacji o charakterze ekologicznym, organizowanie seminariów i konferencji oraz zakup czasopism i publikacji o charakterze ekologicznym.

7. Pozostałe zadania

W ramach pozostałych zadań realizowane były m.in. przedsięwzięcia z zakresu monitoringu środowiska, zapobiegania i likwidacji poważnych awarii oraz ich skutków, a także przeciwdziałania klęskom żywiołowym i usuwania ich skutków dla środowiska. W dziedzinie tej złożono 94 wnioski, pomoc przyzna została dla 74 zadań. Łączna wartość zawartych umów wyniosła 1.347,2 tys. zł, zaś wypłacone środki wyniosły 1.409,1 tys. zł, co stanowiło 1,9% całości wypłaconych w 2006r. środków.

Środki Funduszu, przyznane w formie dotacji, na realizację zadań w zakresie monitoringu środowiska, przeznaczone zostały na wykonanie pomiarów i badań stanu środowiska w sieci regionalnej woj. podkarpackiego oraz na rozwój bazy i zakup aparatury pomiarowej do badań wskaźników zanieczyszczeń w środowisku.

Fundusz udzielił wsparcia finansowego na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych przystosowanych do ograniczania stref skażeń, a także do likwidacji zagrożeń dla środowiska spowodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne. Ponadto dofinansowano zakupu 38 szt. pomp szlamowych dla celów likwidacji skutków powodzi.

Wydatkowano też kwotę 200 tys. złotych dla Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie na zakup licencji systemu informatycznego „Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska” służącego do obsługi naliczania opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i szczególne

korzystanie z wód oraz prowadzenia wojewódzkiej bazy danych o wytwarzaniu i gospodarowaniu odpadami.

8. Udzielanie pomocy finansowej w ramach umowy konsorcjum z Bankiem Ochrony Środowiska S.A.

Wojewódzki Fundusz podpisał w 2005r. umowę z Bankiem Ochrony Środowiska w Rzeszowie o wspólnym finansowaniu niektórych przedsięwzięć o charakterze ekologicznym. Stworzyło to możliwość skorzystania przez podmioty gospodarcze, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne z preferencyjnych kredytów na termomodernizację obiektów, modernizację źródeł ciepła i usuwanie odpadów zawierających azbest. W ramach tej umowy w 2006 roku zawarto 75 umów, a wartość wypłaconej pomocy przekroczyła kwotę 1.374 tys. złotych.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Celem działalności kontrolnej było badanie przygotowania zadań do realizacji oraz ocena jej przebiegu i wykorzystania środków Funduszu przyznanych w formie dotacji i pożyczek na przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska. Działalność kontrolna miała również na celu dyscyplinowanie inwestorów oraz doskonalenie procesu inwestycyjnego we wszystkich fazach jego realizacji.

Zadania kontrolne w 2006r., analogicznie jak w latach ubiegłych, realizowane były na trzech etapach tj.: złożenia wniosku (wstępne), realizacji zadania (bieżące) oraz po zakończeniu zadania (końcowe). W okresie sprawozdawczym przeprowadzono ogółem 514 kontrole, w tym 155 wstępnych, 153 bieżących i 206 końcowych. Przedmiotem kontroli wstępnych było badanie prawidłowości przedkładanych dokumentów oraz przygotowanie zadań do realizacji. Kontrole bieżące polegały na monitorowaniu przebiegu realizacji zadań jak i dyscyplinowaniu inwestorów do ich realizacji zgodnie z ustalonym harmonogramem finansowo-rzeczowym. Celem kontroli końcowych było dokonanie oceny zrealizowania harmonogramu finansowo-rzeczowego oraz osiągnięcia zamierzonego efektu rzeczowego i ekologicznego. Stwierdzone w trakcie kontroli drobne uchybienia zostały przez beneficjentów wyjaśnione bądź usunięte. Oprócz kontroli prowadzonych w terenie, na bieżąco analizowano dokumenty rozliczeniowe kolejnych rat dotacji i pożyczek oraz rozliczeń końcowych inwestycji. Okresowo tj. raz w kwartale sprawozdania z realizacji zadań kontrolnych były omawiane na posiedzeniach Zarządu.

ROLA FUNDUSZU W PROCESIE POZYSKIWANIA ŚRODKÓW Z FUNDUSZU SPÓJNOŚCI

Wojewódzkie fundusze, na mocy porozumienia zawartego w kwietniu 2003r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pełnią rolę instytucji pośredniczącej III szczebla w procesie przygotowania przedsięwzięć do dofinansowania ze środków Funduszu Spójności. Fundusz ten w latach 2004-2006 finansował wyłącznie duże, o minimalnej wartości 10 mln EURO, projekty infrastrukturalne w zakresie środowiska i transportu w słabiej rozwiniętych krajach Unii Europejskiej. Takie działania mają na celu

zmniejszenie dysproporcji ekonomicznych i społecznych między poszczególnymi krajami Wspólnoty.

W roku 2006 wpłynęły trzy nowe projekty z dziedziny gospodarki wodno-ściekowej ubiegające się o dofinansowanie z Funduszu Spójności. Łącznie z terenu województwa podkarpackiego zgłoszono 18 projektów, z czego w siedmiu przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z realizacji zadań. Dotychczas 2 zadania uzyskały decyzje Komisji Europejskiej o dofinansowaniu z Funduszu Spójności i znajdują się one w realizacji. Wykaz tych zadań przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4

Lp	Nazwa Wnioskodawcy	Nazwa zadania
1.	Miasto Tarnobrzeg	Program porządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Tarnobrzega – 2004r
2.	Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle	Programu poprawy czystości zlewni rzeki Wisłoki - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminach Związku – 2005r.

Projekty zgłoszone przez wnioskodawców, którzy ubiegają się o dofinansowanie z Funduszu Spójności w ramach perspektywy 2007-2013 zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 5

Lp	Nazwa Wnioskodawcy	Nazwa zadania
1.	Miasto Stalowa Wola	Kompleksowy system gospodarki odpadami komunalnymi dla gmin Stalowa Wola, Nisko, Gorzyce i Bojanów
2.	Gmina Miejska Jasło	Międzygminny Zakład Zagospodarowania Odpadów –Jasło
3.	Gmina Kolbuszowa	Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminach powiatu kolbuszowskiego
4.	Związek Gmin Dolnego Sanu – Stalowa Wola	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin leżących w dorzeczu dolnego Sanu
5.	Gmina Radomyśl Wielki	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Powiatu Mieleckiego
6.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Przemysłu	Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej na terenie Przemysłu
7.	Gmina Miasto Dębica	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie m. Dębica – etap I
8.	Gmina Krosno	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej miasta Krosna – I etap
9.	Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku	Rozbudowa i remont oczyszczalni ścieków w Leżajsku

W 2006r. w skali kraju żaden projekt nie został przekazany do Komisji Europejskiej z powodu wyczerpania środków zaalokowanych na lata 2004-2006r. Przez cały 2006 rok instytucje ministerialne pracowały nad przygotowaniem dokumentów programowych na lata 2007-2013. Odbywały się konsultacje społeczne programów operacyjnych, w których aktywny udział brali przedstawiciele Funduszu.

Z uwagi na brak zatwierdzonych wytycznych dla nowego okresu programowania, w wolniejszy tempie prowadzone były w roku sprawozdawczym prace nad przygotowaniem dokumentacji dla zgłoszonych projektów. Trzech wnioskodawców opracowało wstępne studia

wykonalności, które zostały zweryfikowane przez Fundusz, a rekomendacje przekazane do Narodowego Funduszu.

Na przygotowanie dwóch wstępnych studiów wykonalności dla projektów grupowych, w których uczestniczy 14 samorządów, Fundusz zgodnie z obowiązującymi zasadami, udzielił wsparcia finansowego w formie dotacji o łącznej wysokości 82.350 zł. Jeden wnioskodawca uzyskał promesę na przygotowanie ostatecznej dokumentacji dla projektu odpadowego w wysokości 96.000 zł. Ponadto, jeden z szesnastu beneficjentów projektu grupowego, który uzyskał dofinansowanie z Komisji Europejskiej w 2005r. wystąpił do Funduszu z wnioskami o udzielenie pożyczek na realizację projektu. Zgodnie z obowiązującą procedurą uzyskał promesy na: pożyczkę inwestycyjną w wysokości do 4.500.000 zł, pożyczkę pomostową do wysokości 2.451.561 zł.

W związku ze znacznym wzrostem zainteresowania pozyskaniem środków z Funduszu Spójności, a także przygotowując się do nowego okresu programowania z inicjatywy Funduszu jak również samorządów, odbyło się szereg spotkań. W spotkaniach uczestniczyli pracownicy Funduszu, którym powierzono zadania w zakresie realizacji programów pomocowych oraz przedstawiciele zainteresowanych samorządów. Ponadto zainteresowane jednostki na bieżąco są informowane o stanie prac nad przygotowaniem dokumentów programowych dla perspektywy 2007-2013.

ZAKOŃCZENIE

W 2006 roku, głównymi beneficjentami pomocy nadal pozostawały jednostki samorządu terytorialnego różnych szczebli. W okresie sprawozdawczym umowy zawarto z 103 gminami, 9 powiatami oraz 3 związkami gmin. Łączna wartość umów zawartych w 2006r. przez gminy wyniosła 76.617,3 tys. zł, przez powiaty 1.538,1 tys. zł, a związki gmin ok. 84,0 tys. zł.

W ramach pomocy publicznej dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą Fundusz udzielił 9 pożyczek, 3 dotacji i częściowo umorzył 4. Ponadto w ramach umowy w sprawie współfinansowania przez BOŚ S.A. Oddział w Rzeszowie ze środków własnych i WFOŚiGW przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska Bank udzielił 9 kredytów podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, w których środki Funduszu stanowiły pomoc publiczną. Wartość nominalna pomocy publicznej wyniosła 10.183, 4 tys. zł. Natomiast wartość pomocy publicznej brutto wyniosła 626,16 tys. zł, a netto 507,2 tys. zł. Większość pomocy publicznej w 2006r. stanowiła pomoc de minimis. W dwóch przypadkach pomoc udzielona została w ramach programów pomocowych.

Maksymalna pomoc, która zgodnie z zasadami może być udzielona przez Fundusz na dofinansowanie zadań ochrony środowiska wynosiła 90% ich kosztów, przy czym średnie zaangażowanie finansowe Funduszu we współfinansowaniu zadań, dla których w roku 2006 zawarte zostały umowy, kształtowało się na poziomie 35,39%.